

*Neustattalm met
Dachstein
zuidwand*

*Foto:
D. M. Semler*

D. M. Semler:

Ramsau, Het Davos van Oostenrijk

Ramsau is een prachtig gebied voor lichte, zowel als zware dagexcursies. De begroeide hellingen zijn in september fantastisch geel- tot rood gekleurd door Adelaarsvaren en Bosbes. Nimmer zagen we zoveel en zulke felrode vruchten aan Bergvlier, Berberis, Lijsterbes, Daphne of Bitterzoet. De nietige bloempjes van (Rostkov's?) ogentroost fleurden elk weiland, randje en kantje met duizenden, neen met miljoenen bloempjes op. In vele weiden ontplooiden de Herfsttijlozen hun grote sierlijke crocusbloemen en de Parnassiapollen getuigden van venig terrein, waar we wat vroeger in de tijd ook nog wel eens orchideeën zouden kunnen vinden. In de zomer zal er echter veel van vorgenoemd moois niet, doch ander prachtings wel te genieten zijn.

Laat ik me nu eerst bepalen tot datgene, wat nu juist niet met een maandje meer of minder verschijnt of verdwijnt, om daarna nog wat aandacht te schenken aan die planten, welke we er in de zomer kunnen verwachten. De trein bracht ons via Salzburg, Bischofshofen in het dal van de Ens, en deze stroomafwaarts volgend langs het oude stadje Radstadt daarna bij Mandling de grens Salzkammergut-Stiermarken passerend, in Schladming (de Poort van het Dachstein-Tauern gebied). Nu nog met een bus 600 m klimmen en we stonden bij het oude R.K.-kerkje (met mooie fresco's) van Kulm. We waren dus nu op het, gemiddeld 6 km brede en 14 km lange, op 1200 m hoogte gelegen vruchtbare Ramsau-plateau. Naar de noordzijde afgesloten door Eselstein (2500 m), de Koppen-Karstein (ruim 2800 m) en wat naar links de majestueuze drietop van de ca 3000 m hoge Dachstein.

Naar het zuiden en oosten zien we het landschap Ramsau-Leitheen, in krachtige morenegolven afdalen naar het diep ingesneden Ennsdal, om aan de gezichtseinder weer opgevangen te worden door de bergen van de Nieder-Tauern. Naar het noorden en westen alles kalk, naar het zuiden en oosten, met de Enns als natuurlijke scheiding, gneis, graniet en lei. En vlakbij ons, langs de Ramsau-bach, sappige weiden en moerassen en daaruit oprijzend de met slanke dennen en *Taxus baccata* begroeide toppen van Kulm- en Sattelberg, met een prachtige ondervegetatie van Dubbelloof, Kerstroos, Blauwe bosbes en Adelaarsvaren. Langs de bosranden op deze hoogte reeds meerdere gentianen, waaronder de fraaie corsage-vormende *Gentiana aspera*, verder *Centaurea*, Stengelloze zilverdistel, e.a. Gaan we wat hoger, b.v. naar een natuurreservaatje tussen Austria- en Südwandhütte, dan zullen we daar hopelijk vinden *Dianthus sternbergie* en *plumarius*, *Primula clusiana*, *Aconitum napellus*, *Adenostyles* en soortgelijke fraaiheden.

Verder naar de Südwandhütte komen we nu dwars over een zeer brede Geröll-helling. Het Dolomiet puin van deze helling heeft de eigenschap weer aaneen te klitten tot pyramide-vormige stukken. Deze brokken worden hier wel gedolven en als bouwstenen gebruikt. De muren van het Evangelische kerkje van Ramsau-Ort zijn van dit materiaal gemetseld.

Vanaf deze zuidkant is geen gletscher van de Dachstein te bespeuren en toch wijzen de enorme brokken steen, waarop diepe krassen, er wel op, dat eeuwen geleden ook hier het ijs z'n kracht heeft doen gelden.

Het is niet gemakkelijk om in zo'n klein verhaaltje alles op te sommen wat Ramsau ons vorig jaar geboden heeft. Op een avond van een druilerige regendag hebben wij in de cinema van Kulm dit gebied in voorjaar, zomer, herfst en winter gezien door middel van een prachtige serie kleuren-dia's van Herrn Broer uit Schladming.

Verder hebben we de klim gewaagd naar het Guttenberghaus, op welke rocht we, behalve *Dryas*, meerdere *Saxifraga*- en *Sempervivum*-soorten, (sneeuwgentiaan) vonden. We zijn gelukkig doorgegaan naar de 2340 m hoge Sinabell en hebben daar, heel stil, zitten kijken over dat merkwaardige wijde en machtige kalk(maan)-landschap van Amstein en Kammergebirge, terwijl heel ver naar het noorden de toppen van Gesäuse en dichterbij in westelijke richting de gletschers op de Dachstein door het wolkendek zichtbaar werden. We hebben geklauterd langs de laddertjes van de Silberkarklamme en in de hete zon gezwoegd over Rohrmoos, vanwaar men zich enigszins een voorstelling kan maken hoe duizenden eeuwen terug Ramsau en Rohrmoos een aaneensluitende vlakte was. We hebben een „Blendschlange” gevangen en behalve Beflijsters, Goudhaantjes en Alpenkauw ook een ♀ Kleine trap.

We hoorden de middagklokken (Fressglocken) luiden, spraken met de vriendelijke bevolking en hoog in de bergen werden de half wilde, maar toch zo makke, schapen op zout getraceerd.

Het was ondanks september en ondanks een enkele regendag een heerlijke vakantie en een nadere kennismaking, ook met de Nieder-Tauern, waar we weer geheel andere planten kunnen verwachten, blijft zeker de moeite waard.